

LA NOVA REPÚBLICA DES DELS AJUNTAMENTS

Setmana Republicana 2015

Enguany tornem a commemorar, un any més, la proclamació de la República Catalana el 14 d'abril de 1931. Si l'any passat posàrem l'èmfasi en la construcció d'una nova República per al segle XXI, i teníem, il·lusionats, la vista posada a la consulta del 9 de Novembre, aquest any l'agenda ens ve marcada per les eleccions municipals que celebrarem d'aquí a poques setmanes. Siguem crítics: el 9-N finalment no va servir per superar l' statu quo actual i esdevingué, mal que ens pesi, una més de les jornades emocionants de mobilització que hem viscut els últims anys. Ja sigui per l'enorme dificultat del procés, ja sigui per voluntats polítiques no prou fermes o preparades.

En tot cas, els resultats de les eleccions que ara arriben seran inapel·lables, com ho foren les municipals del 12 d'abril del 1931 que induïren al canvi de règim. Aquell any, l'àmplia victòria dels partits republicans arreu de l'Estat, i a Catalunya de la recent creada Esquerra Republicana, precipità la fugida del Rei Alfons XIII i legitimà la constitució de la República. Lluís Companys, escollit regidor per Barcelona, va proclamar la República des de l'Ajuntament, i poques hores més tard, Francesc Macià aprofitava l'ocasió històrica per proclamar la República Catalana des del llavors Palau de la Diputació, tot reprenent les institucions d'autogovern abolides en la derrota de 1714.

Aquella República Catalana fou efímera, tot just tres dies, els que trigaren les forces republicanes espanyoles a imposar-hi el seu control. Ja el 1931, doncs, el republicanisme espanyol demostrava el rebuig a qualsevol model federal, i sembla que avui dia alguns encara no n'han pres nota. Malgrat tot, es pactà una institució autònoma que prengué l'antic nom medieval: la Generalitat de Catalunya. Formada per un govern executiu i el Parlament, i regida per un Estatut retallat però finalment aprovat i referendat l'any 32, la nova Generalitat pogué iniciar una ambiciosa i profitosa tasca reformadora.

Una tasca, la d'aquells anys convulsos de la República (1931-39), que podem exemplificar a petita escala a Cerdanyola. De manera molt paral·lela a la situació general del país, també l'ERC hi guanyava les eleccions i capgirava la composició del consistori municipal, sempre dominat per les famílies terratinents des de la seva creació el 1844. Un mestre, un botiguer, un propietari de bòbila, dos transportistes, un petit pagès i un barber eren els 7 membres d'Esquerra a l'Ajuntament, encapçalats pel l'alcalde Jaume Mimó i Llobet.

Jubilar l'antic règim monàrquic significava, a més d'assolir nous drets i llibertats socials, omplir de contingut el concepte de ciutadania: deixar de ser súbdits per esdevenir persones lliures i iguals, crítiques, responsables, i participatives en el govern col·lectiu. Socialitzar la riquesa, el poder polític i el coneixement, doncs, passava per posar al capdavant de les prioritats la cultura i l'ensenyament, assumint aquest últim el laïcisme i models pedagògics

innovadors a l'època.

Si bé els paral·lelismes amb la situació actual sempre són complicats, no podem de deixar de pensar que avui també vivim moments històrics, tant a nivell local com nacional. D'una banda, després d'haver guanyat les eleccions europees a la nostra ciutat el mes de maig passat, Esquerra està en condicions de guanyar les municipals i accedir a l'Alcaldia després de setanta-sis anys. I ho fa essent una opció reformadora que ha de posar fi a la deixadesa i males pràctiques de les forces que han dominat l'Ajuntament des de l'inici de l'actual període democràtic.

D'altra banda, el procés polític cap a la independència segueix endavant i ha de viure, després de les eleccions plebiscitàries del proper 27 de setembre, el punt culminant de desconexió i desobediència a les lleis espanyoles. I ho haurà de fer, imprescindiblement, amb l'ajut i el suport d'uns Ajuntaments que caldrà còmplices del procés.

Les eleccions municipals de 1931 possibilitaren la República i la reinstauració de la Generalitat. Fem que les de 2015 siguin un pas més i un impuls definitiu cap a la institució definitiva de la República Catalana.

Visca la República!

Esquerra Republicana de Catalunya - Secció local de Cerdanyola del Vallès
14 d'Abril de 2015